

Ny kortlægningen af de 15-29-årige i Danmark

Knap 80.000 unge hverken i job eller uddannelse i mere end 6 måneder

Denne nye kortlægning af de unge i Danmark viser, at ud af de næsten 1. mio. unge imellem 15 og 29 år er der ca. 840.000 unge, der enten er under uddannelse og/eller er i beskæftigelse. Omvendt er knap 150.000 unge hverken under uddannelse eller har et job som lønmodtager. To tredjedele eller ca. 100.000 af de unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse, har ikke taget en uddannelse efter grundskolen eller optræder med uoplyst uddannelse. Dykker man længere ned i gruppen, er halvdelen af de "inaktive" unge i dag på offentlig forsørgelse, og samtidig har 80.000 af dem været "inaktive" i mere end 6 måneder.

af forskningschef **Mikkel Baadsgaard**

8. januar 2012

Analysens hovedkonklusioner

- Det er de unge mellem 15 og 29 år, der har oplevet det største fald i beskæftigelsesfrekvensen. Samtidig er det blandt de unge, at ledigheden er steget mest under den økonomiske krise.
- Ud af de næsten 1 mio. unge i Danmark er der ca. 840.000 unge, der enten er under uddannelse og/eller er i beskæftigelse som lønmodtager. Omvendt er knap 150.000 unge hverken under uddannelse eller i job som lønmodtager. Heraf har knap 50.000 afsluttet mindst en ungdomsuddannelse, mens de resterende 100.000 ikke har afsluttet en uddannelse ud over grundskolen eller har uoplyst uddannelse.
- De 150.000 unge, som hverken er under uddannelse eller i job, består af bl.a. ledige (herunder demittender), førtidspensionister, ikke arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere, øvrige ydelsesmodtagere samt personer uden offentlig forsørgelse.
- En del af de unge som hverken er under uddannelse eller i job har kun været "inaktive" i få måneder - fx ved udlandsrejser eller jobskift. Ud af de knap 150.000 unge, der hverken er under uddannelse eller er i job, har 79.000 været inaktive i mere end 6 måneder. Det er således mere end halvdelen af de 150.000, som har været inaktive i mere end 6 måneder. Det svarer til, at knap 8 pct. af alle de unge 15-29-årige i Danmark i september måned 2010 hverken har været under uddannelse eller i lønmodtagerjob i løbet af de seneste 6 måneder.

Kontakt

Direktør	Kommunikationschef
Lars Andersen	Janus Breck
Tlf. 33 55 77 17	Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 25 18 34	Mobil 40 61 34 38
la@ae.dk	jb@ae.dk

Hvad laver de 15-29-årige i Danmark?

Flere analyser har vist, at de unge er den aldersgruppe, der er hårdest ramt af denne økonomiske krise. Det er således de unge, der har oplevet det største fald i beskæftigelsesfrekvensen, og det er blandt de unge, at ledigheden er steget mest. Samtidige er der imidlertid sket en forholdsvis stor stigning i unge under uddannelse, som formentlig delvist kan tilskrives de dårlige jobmuligheder. Denne analyse kortlægger, hvor stor en andel af de unge, der er i beskæftigelse og/eller uddannelse samt kortlægger forsørgelsesforholdene for de unge.

Analysen baserer sig på registerdata fra Danmarks Statistik og Arbejdsmarkedsstyrelsen over de knap 1 mio. unge mellem 15 og 29 år, der i øjeblikket er i Danmark. Kortlægningen vedrører de unges uddannelse og beskæftigelsesstatus i september måned 2010. Baggrunden for at der ikke anvendes nyere data er, at der ikke foreligger nyere oplysninger om de unges (igangværende) uddannelsesstatus i Danmarks Statistik.

I september 2010 var der samlet set 992.500 unge mellem 15 og 29 år. Heraf er godt 606.000 i lønmodtagerbeskæftigelse, svarende til en (lønmotager)beskæftigelsesfrekvens på 61 pct. for aldersgruppen, jf. tabel 1. Blandt disse godt 600.000 unge med job, er omkring 300.000 samtidig under uddannelse. Derudover er 237.000 unge i gang med en uddannelse uden samtidig at have lønmodtagerbeskæftigelse. Samlet set er der således ca. 840.000 unge, der enten er under uddannelse og/eller er i beskæftigelse som lønmodtager, mens knap 150.000 unge hverken er under uddannelse eller har et lønmodtagerjob. Det svarer til, at omkring 15 pct. af de unge hverken er under uddannelse eller i (lønmotager)job.

Tabel 1. 15-29-årige fordelt efter studie- og beskæftigelsesstatus

	Højeste fuldførte uddannelse					I alt
	Uoplyst	Grundskole	Gymnasial	Faglært	Videregående	
	Antal personer					
Lønmodtagere	22.592	237.966	138.243	113.733	93.486	606.020
- ikke-studerende	14.338	67.418	57.517	101.014	65.143	305.430
- Studerende	8.254	170.548	80.726	12.719	28.343	300.590
Studerende uden lønmodtagerbeskæftigelse	9.149	159.350	46.711	7.406	14.789	237.405
Unge der ikke er i gang med uddannelse eller job	25.717	75.677	16.788	19.656	11.240	149.078
I alt	57.458	472.993	201.742	140.795	119.515	992.503

Anm: Der er taget udgangspunkt i befolkningen primo 3. kvartal 2010.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre og Arbejdsmarkedsstyrelsens DREAM-database(DREAM1107).

Det skal bemærkes, at det ikke foreligger registerbaserede oplysninger om hvor mange unge, der er selvstændige erhvervsdrivende. Unge, der er selvstændige – uden samtidig at være under uddannelse og/eller i lønmodtagerjob – indgår således i de knap 150.000 unge uden uddannelse/lønmodtagerjob. Disse unge burde egentlig være sorteret fra som beskæftiget, men der foreligger desværre ikke aktuelle oplysninger om antallet af selvstændige unge (på individniveau), og det er derfor ikke muligt at identificere denne gruppe. Analyser på den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik fra november 2009 viser imidlertid, at det kun er 0,8 pct.-point af de unge, der er selvstændige (uden samtidig registrering

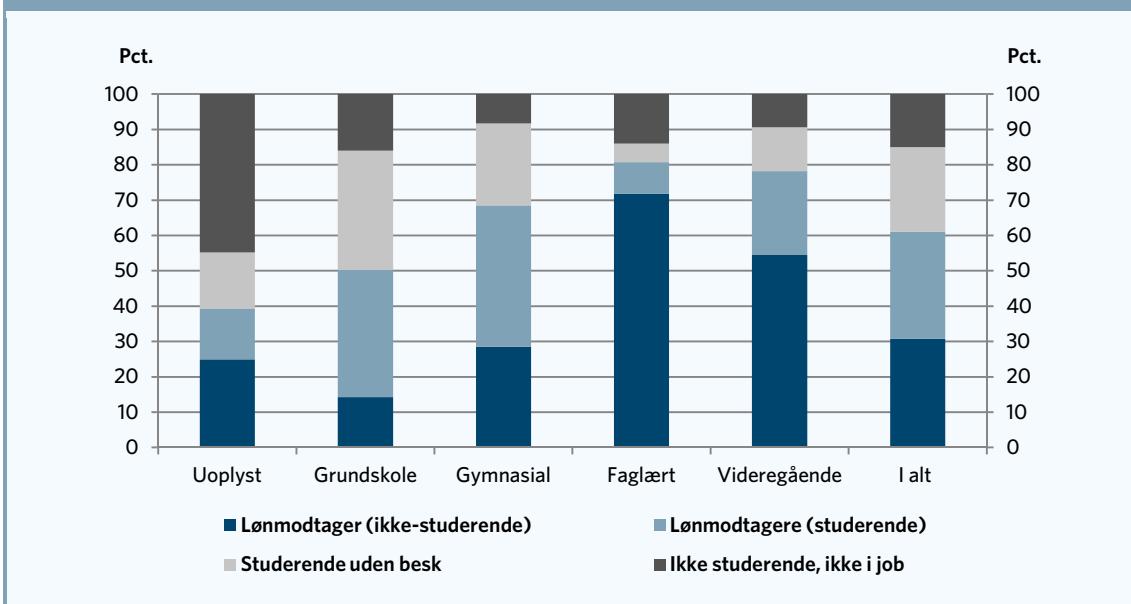
af enten lønmodtagerbeskæftigelse eller studieaktivitet). Det svarer til omkring 8.000 personer. I boks 1 til sidst i analysen er der redegjort nærmere for opgørelsesmetoden.

150.000 unge er ikke under uddannelse eller i job – størstedelen har kun grundskole

En opdeling på højeste fuldførte uddannelse viser, at blandt de unge med en videregående eller gymnasial uddannelse er det 8-9 pct. af de 15-29-årige, der hverken er under uddannelse eller er i lønmodtagerbeskæftigelse.

Den tilsvarende andel er 16 pct. blandt unge, der ikke har afsluttet en uddannelse udover grundskolen. Andelen er klart størst blandt de unge med uoplyst uddannelse. For denne gruppe er omkring 45 pct. af de 15-29-årige hverken under uddannelse eller i job. Den høje andel for denne gruppe dækker bl.a. over, at en stor del af de personer, der er registreret med uoplyst uddannelse, er indvandrere, hvoraf mange kun har været i landet i forholdsvis kort tid.

Figur 1. Andel studerende og lønmodtagere blandt unge fordelt efter højeste fuldførte uddannelse

Anm: Der er taget udgangspunkt i befolkningen primo 3. kvartal 2010.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre og Arbejdsmarkedsstyrelsens DREAM-database(DREAM1107).

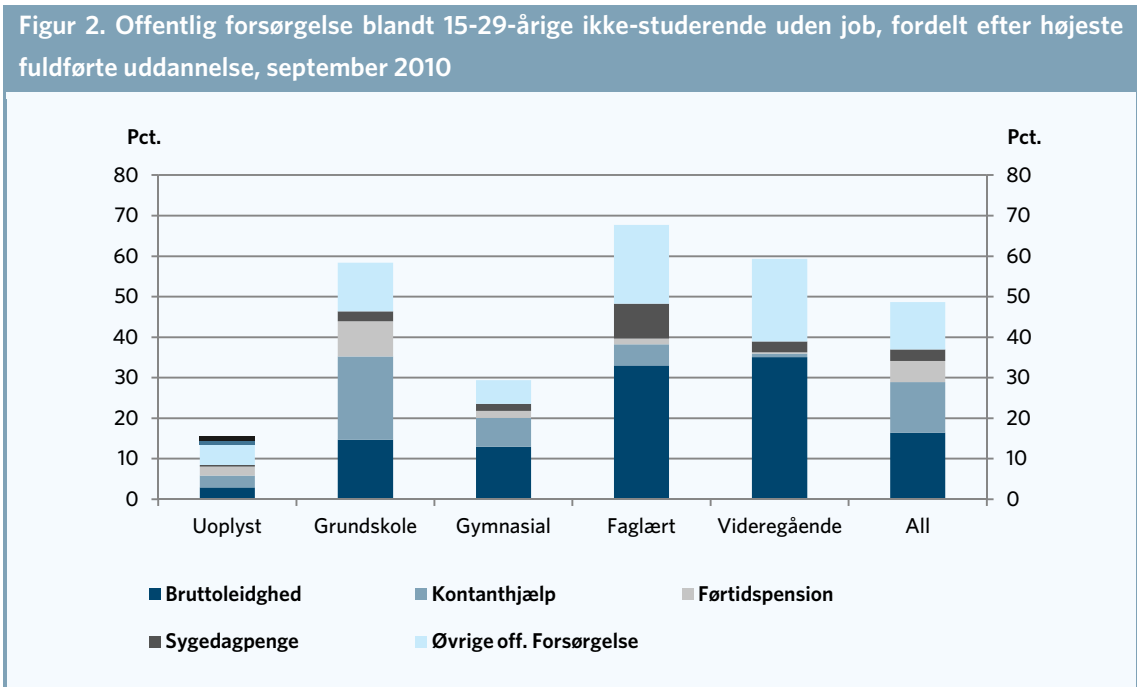
De knap 150.000 personer, som hverken er under uddannelse eller i job som lønmodtager, er en meget sammensat gruppe, som både består af ledige (herunder dimittender), førtidspensionister, ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere, øvrige ydelsesmodtagere samt personer uden offentlig forsørgelse. I gruppen indgår således både dimittendledige, som har afsluttet f.eks. en akademisk uddannelse og 16-årige, som er gået ud af grundskolen uden at starte i hverken på uddannelse eller job. Derudover indeholder gruppen som nævnt også unge selvstændige.

Ud af de knap 150.000 unge, der hverken har job eller er under uddannelse, har knap 50.000 afsluttet mindst en ungdomsuddannelse, mens de resterende knap 100.000 ikke har afsluttet en uddannelse ud over grundskolen (eller har uoplyst uddannelse)-

Halvdelen af de unge, der hverken er i uddannelse eller job, er på offentlig forsørgelse

I figur 2 er vist i hvilket omfang de 150.000 unge 15-29-årige modtager offentlig forsørgelse, herunder bruttoledighed, førtidspension, sygedagpenge mv. Som det fremgår, er det knap 50 pct. af de 150.000 der modtager offentlig forsørgelse, heraf står bruttoledighed og kontanthjælp for knap 30 pct.-point.

Samtidig viser figuren, at andelen på offentlig forsørgelse er lidt under 30 pct. for unge med en gymnasial uddannelse som højest fuldførte uddannelse, mens den tilsvarende andel er 68 pct. blandt faglærte, der hverken er i job eller under uddannelse. Baggrunden for at omfanget af offentlig forsørgelse blandt unge ikke-studerende uden job er relativt lav for unge med en gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse er formentligt, at udlandsophold, sabbatår og "blanke perioder" inden studie-start på en videregående uddannelse spiller en særlig stor rolle for denne gruppe. Derudover er der en del "inaktive" unge som fortsat bor hjemme og forsørges af familien.

Anm: Der er taget udgangspunkt i befolkningen primo 3. kvartal 2010.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre og Arbejdsmarkedsstyrelsens DREAM-database(DREAM1107).

80.000 unge har været "inaktive" mere end 6 måneder

I opgørelserne ovenfor er der som nævnt set på alle de knap 150.000 unge mellem 15 og 29 år der i september måned 2010 hverken var under uddannelser eller i job som lønmodtager. En del af disse "inaktive" unge har imidlertid kun været "inaktive" i relativt få måneder, fx som følge af kortvarig ledighed eller en udlandsrejse eller inaktivitet mellem jobskift. Det kan derfor være relevant at se på, hvor mange (sammenhængende) måneder den enkelte hverken har været under uddannelse eller i job.

Ud af de knap 150.000 unge, der hverken er under uddannelse eller er i job, har 79.000 været inaktive i mere end 6 måneder, mens 70.000 har været enten under uddannelse eller i job i løbet af de seneste 6 måneder. Det er således mere end halvdelen af de 150.000, som har været inaktive i mere end 6 måneder. Det svarer til, at knap 8 pct. af alle de unge 15-29-årige i Danmark i september måned 2010 hverken har været under uddannelse eller i lønmodtagerjob i løbet af de seneste 6 måneder. En opdeling på højeste fuldførte uddannelse viser, at det navnlig er unge, der har grundskole som højeste fuld-

førte uddannelse og unge med uoplyst uddannelse der har længerevarende perioder med inaktivitet – i job og uddannelsesmæssig forstand.

Tabel 2. 15-29-årige som hverken er under uddannelse eller i job september 2010, fordelt efter uddannelse og antal måneder som "inaktiv"

	Antal måneder uden lønmodtagerjob og studieaktivitet					
	1-6 mdr.	over 6 mdr.	I alt	1-6 mdr.	over 6 mdr.	I alt
	----- Antal -----			----- Pct. -----		
Grundskole	31.678	43.999	75.677	6,7	9,3	16,0
Gymnasial	11.370	5.418	16.788	5,6	2,7	8,3
Faglært	9.720	9.936	19.656	6,9	7,1	14,0
Videregående	7.197	4.043	11.240	6,0	3,4	9,4
Uoplyst	10.292	15.425	25.717	17,9	26,8	44,8
I alt	70.257	78.821	149.078	7,1	7,9	15,0

Anm: Der er taget udgangspunkt i befolkningen primo 3. kvartal 2010.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre og Arbejdsmarkedsstyrelsens DREAM-database(DREAM1107)

Blandt de 79.000 unge, der hverken har været under uddannelses eller lønmodtagere i løbet af de seneste 6 måneder, er en forholdsvis stor andel indvandrere. Som det fremgår af tabel 3 er det i september 2010 mere end 23.000 indvandrere, der hverken af været under uddannelse eller i lønmodtagerjob i løbet af de seneste 6 måneder. Det svarer til 20,8 pct. af indvandrerne i aldersgruppen 15-29 år. Til sammenligning er den tilsvarende andel for etniske danskere og efterkommere på henholdsvis 6,2 pct. og 9,1 pct.

Tabel 3 15-29-årige som i september 2010 hverken har været under uddannelse eller i job i løbet af de seneste 6 måneder, fordelt efter herkomst

	Antal	Pct.
Danskere	52.341	6,2
Efterkommere	3.459	9,1
Indvandrere	23.021	20,8
- opholdstid mindre end 2½ år	10.010	22,1
- opholdstid mere end 2½ år	13.011	19,8
I alt	78.821	7,9

Anm: Der er taget udgangspunkt i befolkningen primo 3. kvartal 2010.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre og Arbejdsmarkedsstyrelsens DREAM-database(DREAM1107)

En af forklaringerne på det relativt store antal indvandrere med længerevarende inaktivitet er, at mange unge indvandrere kun har opholdt sig i landet i forholdsvis kort tid og dermed endnu ikke blevet integreret på arbejdsmarkedet eller i uddannelsessystemet. Ser man udelukkende på de indvandrere, der har opholdt sig i Danmark i mindst 2½ år, viser tabel 3, at antallet af indvandrere med mindst 6 måneders inaktivitet reduceres til 13.000 personer. Men også for denne gruppe af unge indvandrere er det en forholdsvis høj andel – på knap 20 pct. – som hverken er under uddannelse eller i job som lønmodtager.

Det bemærkes, at selvstændige som tidligere nævnt optræder som inaktive på grund af datamæssige begrænsninger. Da andelen af selvstændige typisk er større blandt indvandrere sammenlignet med efterkommere og etniske danskere kan det medvirke til en vis skævhed i sammenligningen på tværs af herkomstgrupper. Derudover kan det ikke afvises, at en del af de udenlandske unge, der arbejder i Danmarks som au pair, optræder som inaktive, idet disse ansættelsesforhold formentligt ikke fuldt ud registreres i indkomstsyste­met, der danner grundlag for beskæftigelsesoplysningerne i DREAM-databasen, jf. boks 1.

Det skal endvidere bemærkes, at udvekslingsstuderende med korterevarende uddannelsesforløb i Danmark kan sløre opgørelsen, når der også ses på indvandrere med kort opholdstid i Danmark. Det skyldes, at udvekslingsstuderende som udgangspunkt ikke er registreret i det integrerede elevregister, men kan optræde i befolkningsregisteret med bopæl i Danmark.

De "inaktive" unge skal uddannes og hjælpes ind på arbejdsmarkedet

Selvom de seneste tal fra UNI-C har vist, at andelen af en ungdomsårgang, der opnår en ungdomsuddannelse, er stigende, er der fortsat langt til at opfylde målsætningen om, at 95 procent af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse.

På den baggrund mener AE, at der bør indføres obligatoriske ungdomsuddannelser til alle unge. Det vil betyde, at man i fremtiden sikrer, at det laveste uddannelsesniveau udgøres af en faglært eller gymnasial uddannelse. Samtidig vil en sådan ret og pligt til uddannelse sikre, at færre unge i fremtiden ender på sidelinjen uden arbejde eller uddannelse.

Alle undersøgelser peger på, at unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, klarer sig bedre på arbejdsmarkedet end unge, der ikke får en ungdomsuddannelse. Det dækker blandt andet over, at de har højere indkomst, bedre jobsikkerhed og mindre risiko for at ende på offentlig forsørgelse.

Obligatorisk ungdomsuddannelse vil kræve nye og anderledes tilbud til de mest skoletrætte, der bør indeholde mere praktisk indhold. Det er nemlig altafgørende at sikre, at de mange unge, der i dag ikke gennemfører en uddannelse, får motivationen til både at starte på og fuldføre en ungdomsuddannelse.

Boks 1. Nærmere om afgrænsningen af unge uden uddannelse og job

Analysen belyser hvor stor en andel af de unge 15-29-årige, som hverken er under uddannelse eller er i (lønmotager)-job.

Lønmotageroplysninger

Oplysninger om lønmotagerbeskæftigelse baseres på beskæftigelsesoplysningerne i arbejdsmarkedsstyrelsens DREAM-database, som er baseret på e-Indkomst fra SKAT.

Studerende

Studerende identificeres som personer der enten:

- Er indskrevet på en ordinær uddannelse ultimo måneden (Danmarks Statistiks elevregister)
- Deltager i voksen- eller efteruddannelse ultimo måneden (Voksen og Efteruddannelsesregister)
- Modtager SU (eller har fravalgt SU-klip) ultimo måneden (Arbejdsmarkedsstyrelsens DREAM-database)

Både elevregisteret og voksen- og efteruddannelsesregisteret dækker "kun" perioden frem til og med september 2010. Det er baggrunden for, at analysen ikke går længere frem. Det bemærkes, at i analysen *114.000 unge er hverken i job eller i gang med uddannelse, november 2011* var det kun det integrerede elevregister, der blev anvendt til at identificere studerende. I indeværende analyser er voksen- og efteruddannelse (som fx HF-enkeltfag) også betragtet som studerende - uanset studieomfanget.

Det skal bemærkes, at det ikke foreligger registerbaserede oplysninger om hvor mange unge der er selvstændige erhvervsdrivende. Unge der er selvstændige - uden samtidig at være under uddannelse og/eller i lønmotagerjob - indgår således i de knap 150.000 unge uden uddannelse/lønmotagerjob. Disse unge burde egentlig være sorteret fra som beskæftiget, men der foreligger desværre ikke aktuelle oplysninger om antallet af selvstændige unge (på individniveau), og det er derfor ikke muligt at identificere denne gruppe. Analyser på den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik fra november 2009 viser imidlertid, at det kun er 0,8 pct. point af de unge, der er selvstændige (uden samtidig registrering af enten lønmotagerbeskæftigelse eller studieaktivitet). Det svarer til omkring 8.000 personer.

Oplysninger om offentlig forsørgelse af baseret på statistikken *Offentligt forsørgede* fra Danmarks Statistik og er beregnet på baggrund af omregninger til fuldtidspersoner.